

Juutinsuon ennallistaminen alkuun

Kiteen Kesälahdella sijaitsevan yli 300 hehtaarin laajuisen Juutinsuon ennallistaminen käynnistyy. Tavoitteena on palauttaa suuri suo entiseen loistoonsa. Ennallistamisella voidaan vähentää suolta karkaavan hiilidioksidin päästöjä, parantaa alapuolisen vesistön tilaa ja saada suoluonto jälleen kukoistamaan.

Juutinsuon ennallistamisen rahoittavat yhteistyössä Suomen Luonnonsuojeluliiton Hiilipörssi ja Pohjois-Karjalan ELY-keskus osana ympäristöministeriön vesiensuojelun tehostamisohjelmaa (www.ym.fi/vedenvuoro). Hiilipörssi saa rahoituksensa yksityisiltä lahjoittajilta, jotka haluavat tukea soilta karkaavien hiilipäästöjen vähentämistä ja suoluonnon palauttamista (hiiliporssi.fi). Hiilipörssi teettää työt yleensä paikallisilla urakoitsijoilla ja haluaa siten osaltaan tukea paikallistaloutta. Juutinsuo on erittäin vaativa kohde ja ennallistamiseen kuluneen kaikkineen ainakin kaksi vuotta. Leuto talvi voi myös estää työt pehmeäpohjaisella suolla.

Ennallistettavan suoalueen omistaa pääosin Mäntyniemen yhteismetsä ja pieneltä osin UPM.

"Jos suota lähinaapureissa tai kauempanakin omistavilla on kiinnostusta liittyä mukaan, niin yhteyttä saa ottaa", sanoo hanketta ohjaava Hiilipörssin asiantuntija Risto Sulkava.

Ennallistamisessa tukitaan tai padotaan suota halkovat ojat. Näin saadaan pohjaveden pinta nousemaan lähelle suon pintaa. Tämä lopettaa turvekerroksen lahoamisen ja siten hiilen karkaamisen suosta. Positiivinen vesistövaikutus puolestaan syntyy siitä, että ennallistamisen jälkeen vesi joutuu kulkemaan pitkän matkaa pitkin suon sammalikkoo. Sammal toimii kuin pesusieni, se kerää itseensä haitta-aineita ja ravinteita, jotka oja pitkin kulkiessaan päätyisivät suoraan vesistöön. Luonnontilainen suo siivilöi vettä. Samalla se tasaa virtaamia. Ennallistaminen hyödyttää Karjalan helmeksikin kutsuttua kirkasvetistä ja seudulle erittäin merkittävää Pyhäjärveä.

"Valuma-alueen ja sen vesien merkitys järvien veden laadulle ja ekologiselle tilalle on kaikkein merkittävin. Vesistöt ovat valuma-alueidensa lapsia, ja siksi ennallistamalla ja kuormituslähteitä poistamalla voidaan korjata ja turvata vesistöjen tilaa", toteaa ennallistamistyötä maastossa ohjaava vesiensuojelun ammattilainen Janne Raassina.

Vesiensuojelun tehostamisohjelma 2019-2023 on merkittävä panostus vesien hyväksi. *"Rahoitusta käytetään ympäri maata ja hyvinkin erilaisiin kohteisiin, mutta valuma-alueiden kunnostus ja siinä soiden ennallistaminen on yksi hyvä tapa edistää vesien parempaa tilaa",* kertoo Tiina Käki Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta.

Suota voi ennallistaa vain maanomistajan niin halutessa. Hiilipörssi ja muut rahoittajat hoitavat suunnittelun, lupaprosessit ja työt. Maanomistaja saa ilman kustannuksia suon paremmassa kunnossa takaisin ja sitoutuu sen jälkeen säilyttämään suon ennallaan, eli luonnon hiilivarastona. Muu toiminta voi suolla jatkua kuten ennenkin ja suo säilyy alkuperäisellä omistajallaan.

"Mäntyniemen yhteismetsälle luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutos ovat tärkeitä asioita. Siksi Juutinsuon ennallistaminen on projekti, johon meidän oli luontevaa lähteä mukaan", kertoo Mäntyniemen yhteismetsän toimitsija Perttu Piironen".

Suon laidalla ja lähellä on lukuisia lähteitä. Lähteiden vesi ohjataan nyt jo pahoin syöpyneiden ojien sijaan takaisin suolle, jonne vesi kuuluu. Lähdevesi elättää ravinteillaan lukuisia vaateliaita lajeja.

UPM:n Panu Mielonen on hyvillään, kun ennallistamisessa voidaan palauttaa pieni mutta lajistoltaan arvokas lähdekorpi luonnontilaan. *"Tämä sopii hyvin meidän arvoihimme ja olemme mielellämme mukana luontoarvojen turvaamisessa näillä lähdealueilla",* Panu Mielonen toteaa.

Juutinsuon kokonaisuuden ennallistaminen on pitkä ja vaativa työ, joka käytännön osalta alkaa nyt. Taustalla töitä on kuitenkin tehty jo pitkään ja lukuisat ihmiset ovat auttaneet hanketta eteenpäin. *"Suuret kiitokset kaikille rahoittajille, lupahakemuksissa auttaneille ja muille tukijoille tähänastisesta".* Olemme todella iloisia, että pääsemme nyt yhdessä tekemään näin upean suokokonaisuuden eteen ennallistamistöitä", iloitsee Risto Sulkava.

Lisätietoja antavat:

Hiilipörssin asiantuntija Risto Sulkava (ristosulkava3@gmail.com / 0405456472),

Paikalla maastotöitä ohjaava Janne Raassina (janne.markus.raassina@gmail.com / 0414598339) sekä

ELY-keskuksessa Tiina Käki (tiina.kaki@ely-keskus.fi / 0295026169).

Lisätietoa myös verkkosivuilta:

<https://hiiliporssi.fi/>

www.ym.fi/vedenvuoro